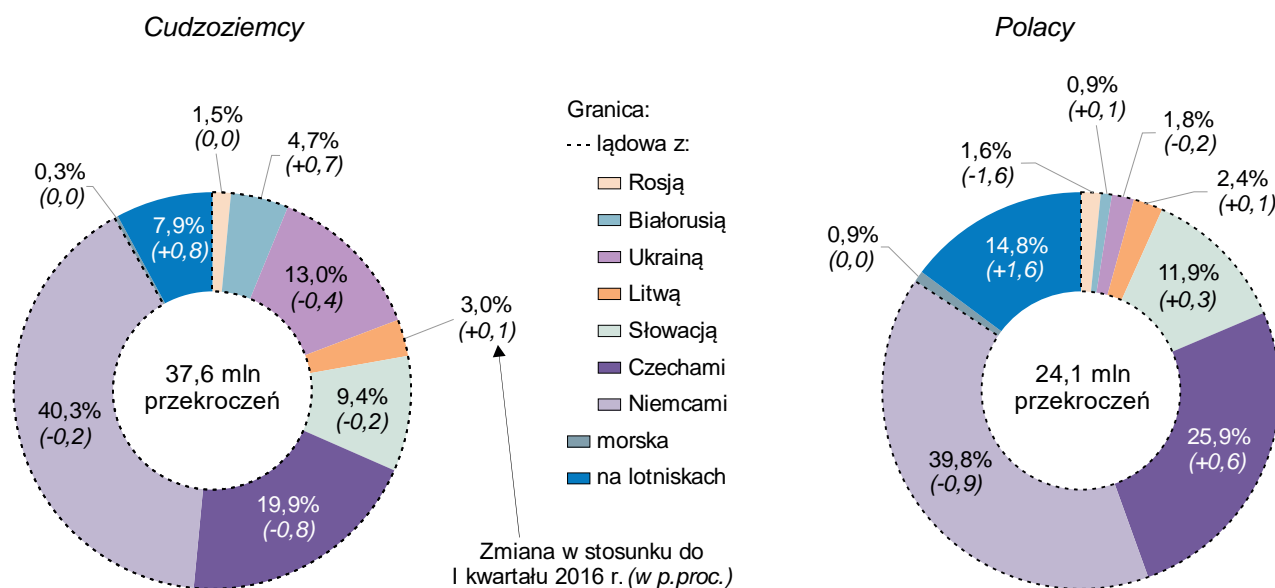

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2017 roku

W I kwartale 2017 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 61,7 mln, z tego 37,6 mln dotyczyło cudzoziemców (60,9%), a Polaków 24,1 mln (39,1%). Około 75,5% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej, 13,4% zewnętrznej granicy lądowej UE, 10,6% granicy na lotniskach i 0,5% morskiej.

Wykres 1. Struktura ruchu granicznego osób (z Polski i do Polski) w I kwartale 2017 r.

Najwięcej osób przekraczało lądową granicę Polski na odcinku z Niemcami (45,1% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski w I kwartale 2017 r.), następnie granicę z Czechami (25,1%), Słowacją (11,7%), Ukrainą (9,7%), Białorusią (3,6%), Litwą (3,1%) i Rosją (1,7%).

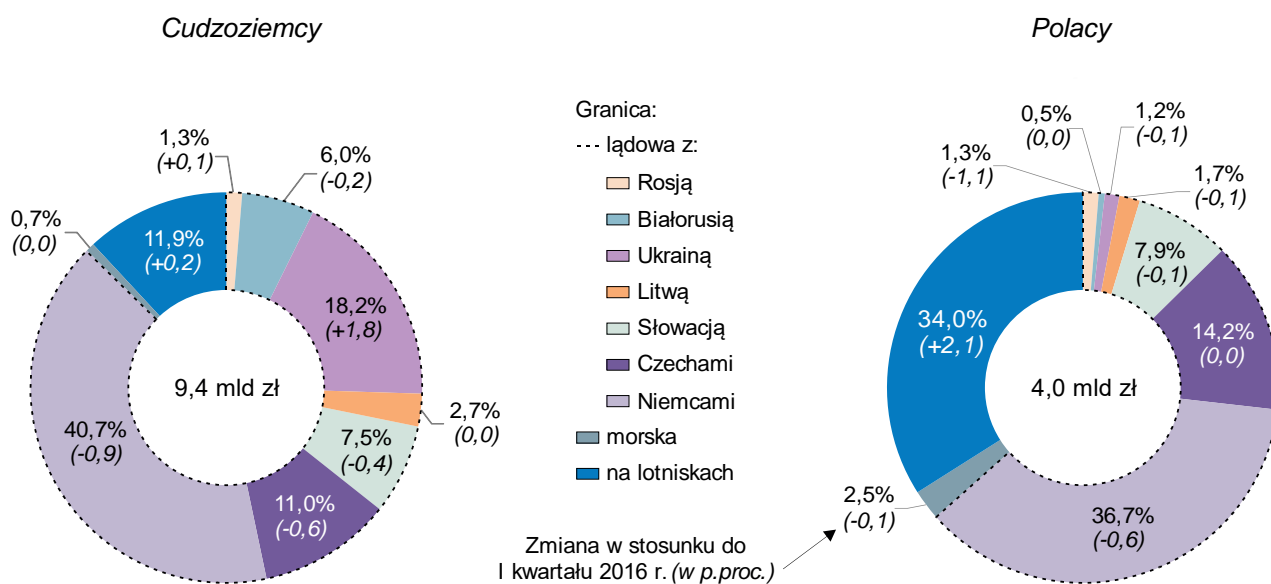
Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (97,2%), na granicy z Rosją – obywatele Rosji (92,4%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (89,5%).

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) w I kwartale 2017 r. ukształtowała się na poziomie 9,4 mld zł, natomiast wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski – 4,0 mld zł. W odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. wydatki cudzoziemców były wyższe o 7,2%, natomiast Polaków o 5,7%. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki cudzoziemców były wyższe o 2,1%, natomiast Polaków były niższe o 0,5%.

W strukturze wydatków cudzoziemców w Polsce przekraczających lądową granicę w I kwartale 2017 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (46,6%), następnie z Ukrainą (20,8%), Czechami (12,6%), Słowacją (8,5%), Białorusią (6,8%), Litwą (3,1%) i Rosją (1,5%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, najwyższe wydatki ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (57,8% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski w I kwartale 2017 r.), następnie z Czechami (22,3%), Słowacją (12,4%), Litwą (2,7%), Rosją (2,1%), Ukrainą (1,9%), Białorusią (0,8%).

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2017 r.

Zróznicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało na poszczególnych odcinkach granicy, zarówno wśród cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

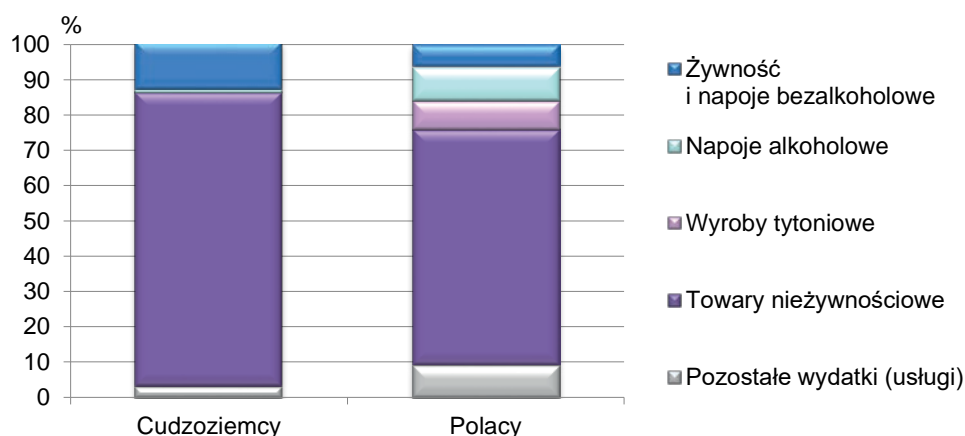
Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2017 r.

Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki				Średnie wydatki ^b			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	I kw. 2016 =100	mln osób	I kw. 2016 =100	mln zł	I kw. 2016 =100	mln zł	I kw. 2016 =100	zł	I kw. 2016 =100	zł	I kw. 2016 =100
Ogółem	37,6	102,5	24,1	103,8	9 350,9	107,2	4 034,3	105,7	503	103,9	337	102,5
ładowa	34,5	101,7	20,4	101,9	8 169,6	106,9	2 560,7	102,4	478	104,6	251	101,1
zewnętrzna UE	7,2	104,1	1,0	74,9	2 379,9	115,4	122,6	75,7	693	112,1	235	101,5
z: Rosją ^c	0,6	104,6	0,4	51,5	124,6	117,9	54,5	58,1	452	113,1	291	112,9
Białorusią	1,8	118,9	0,2	121,2	556,4	104,4	20,5	116,1	665	88,5	187	95,2
Ukrainą	4,9	99,5	0,4	92,5	1 698,9	119,3	47,6	94,6	731	121,5	212	102,9
wewnętrzna UE	27,3	101,0	19,3	103,9	5 789,7	103,8	2 438,1	104,3	424	101,7	252	101,0
z: Litwą	1,1	105,2	0,6	109,3	255,5	106,9	70,3	101,3	466	103,1	233	99,2
Słowacją..	3,5	100,9	2,9	106,2	696,1	101,2	317,5	103,8	390	99,5	223	99,5
Czechami	7,5	98,7	6,3	106,3	1 031,1	101,4	571,3	105,6	275	101,0	180	101,7
Niemcami	15,1	102,0	9,6	101,5	3 807,0	104,8	1 479,1	104,1	502	101,8	309	101,3
morska	0,1	98,9	0,2	99,3	65,8	104,6	99,9	100,3	936	104,7	1 065	101,7
na lotniskach ...	3,0	114,1	3,6	116,7	1 115,6	109,3	1 373,7	112,7	781	95,0	817	97,4

^a Z Polski i do Polski. ^b Na jedną osobę podczas jednej podróży. ^c Mały ruch graniczny na granicy polsko-rosyjskiej jest zawieszony od 4 lipca 2016 r., (w I kwartale 2016 r. udział MRG w ruchu granicznym z Rosją wyniósł 47,1% w przypadku cudzoziemców i 89,4 % w przypadku Polaków – szacunek GUS).

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w I kwartale 2017 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczyci ok. 83% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe ponad 13%, a na pozostałe wydatki (usługi) ok. 3%. Spośród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się nadal materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (ok. 25% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (ok. 22%) oraz części i akcesoria do środków transportu (ok. 15%).

Wykres 3. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie Polski w I kwartale 2017 r.

Mieszkańcy Polski, przekraczający w I kwartale 2017 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (ok. 67%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczyci na zakup towarów nieżywnościowych, głównie paliwa. Znaczny udział w strukturze wydatków Polaków

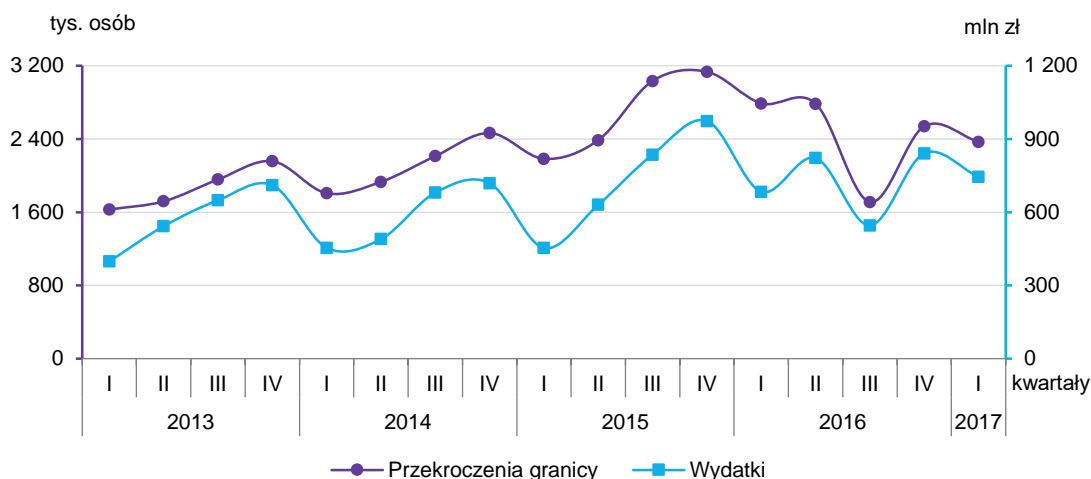
przekraczających granicę zewnętrzną miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 9%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 6%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w I kwartale 2017 r. największe wydatki w Polsce ponieśli na towary nieżywnościowe – ok. 58%, następnie na pozostałe wydatki (usługi) – ok. 14%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 12%. Z kolei wśród mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę znaczny udział w strukturze wydatków poniesionych za granicą – ok. 46% miały pozostałe wydatki (usługi) i towary nieżywnościowe – ok. 35%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci ok. 14%.

W ramach małego ruchu granicznego (MRG) na granicy polsko-ukraińskiej w I kwartale 2017 r. odnotowano 2,4 mln odpraw¹ (z Polski i do Polski), co stanowiło 48,5% przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców. W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba przekroczeń granicy w ramach MRG była o 6,7% mniejsza, a w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. – o 15,0% mniejsza.

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w I kwartale 2017 r. wyniosła 744,7 mln zł, co stanowiło 43,8% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską. Wydatki te były o 11,4% niższe niż w poprzednim kwartale i o 8,9% wyższe niż w analogicznym okresie 2016 roku.

Wykres 4. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

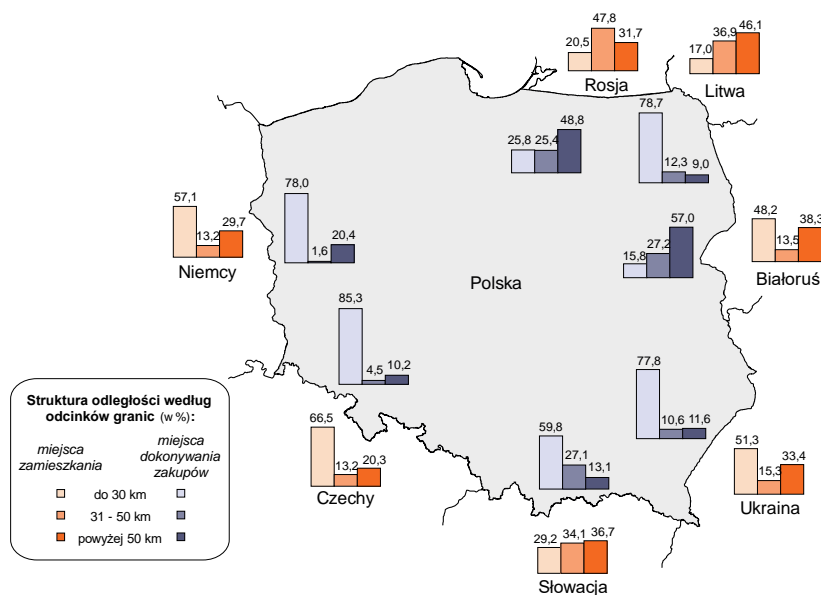

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w I kwartale 2017 r. wyniosły 630 zł, podczas gdy w poprzednim kwartale – 661 zł, a przed rokiem – 491 zł.

¹ Dane Komendy Głównej Straży Granicznej.

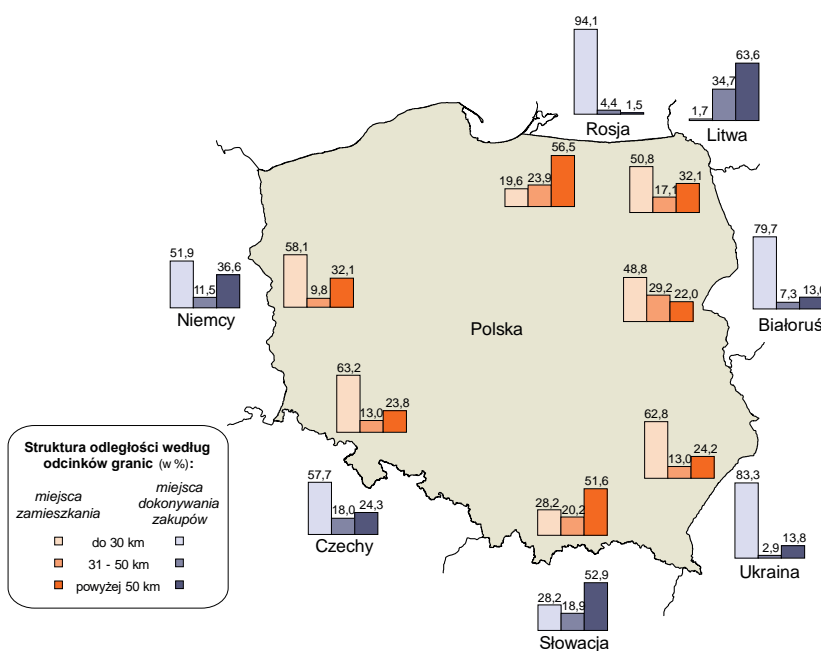
Badania przeprowadzone w I kwartale 2017 r. pokazują, że przekraczającą lądową granicę Polski zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 70,2% cudzoziemców i 67,6% Polaków, przy czym 53,2% cudzoziemców i 54,6% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

Mapa 1. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez cudzoziemców w I kwartale 2017 r.

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 65,6% cudzoziemców oraz 64,7% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkała w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 71,3% i 67,8%.

Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez Polaków w I kwartale 2017 r.

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 74,4% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 83,7%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 90,8% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 64,2%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji kilku badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”).
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej odbywa się w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich). Prowadzone jest w każdym kwartale, w wylosowanych dniach. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa o małym ruchu granicznym z Ukrainą weszła w życie 1 lipca 2009 r. W przypadku granicy polsko-ukraińskiej mały ruch graniczny miał większe znaczenie dla obywateli Ukrainy niż Polski, gdyż Polacy mogli podróżować i przebywać na terytorium Ukrainy do 90 dni bez konieczności posiadania wiz. Obowiązek posiadania wizy przez obywateli Ukrainy podróżujących do UE został zniesiony 11 czerwca 2017 r.
6. Umowa o małym ruchu granicznym z Rosją weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od dnia 4 lipca 2016 r. została ona zawieszona przez stronę polską w części dotyczącej wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mieszkańców strefy przygranicznej Federacji Rosyjskiej. Analogiczne ograniczenia zostały wprowadzane przez stronę rosyjską wobec obywateli RP.
7. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
8. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych
i Statystyki Euroregionalnej
Wiesława Magryś
Tel: 17 853 52 10

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk
Tel: 22 608 3009, 22 608 3475
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Więcej na: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel>